

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

**Kotoutumisen
yhdyspinnat
20.1.2023**

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

Kotoutumisen yhdyspinnat 20.1.2023

- 9.00 Avaussanat: **Minna Karhunen**, toimitusjohtaja, Kuntaliitto
- 9.10 Tilannekatsaus yhdyspinnoista, **Liisa Jurmu**, projektipäällikkö, Kuntaliitto
- 9.20 Kotoutuminen – ajankohtaista, **Anu Wikman-Immonen**, erityisasiantuntija, Kuntaliitto
- 9.40 Yhdyspintatyön tukiresurssit, **Minna Säävälä**, johtava asiantuntija ja tiimiesimies, Työ- ja elinkeinoministeriö
- 9.55 Alueiden ja kuntien hyvät käytänteet:
Anita Kytökangas, maahanmuuttajatyön johtaja, Kotkan kaupunki
Anna-Riitta Liakka, vastaava johtava sosiaalityöntekijä, Kymenlaakson hyvinvointialue
- 10.25 Paneelikeskustelu:
Maria Salenius (juontaja), erityisasiantuntija, Kuntaliitto
Mari Taverne, kansainvälisen osaamisen palvelujen johtaja, Tampereen kaupunki
Larissa Franz-Koivisto, aikuissosiaalityön esimies, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Minna Säävälä, johtava asiantuntija ja tiimiesimies, Työ- ja elinkeinoministeriö
Henna Leppämäki, erityisasiantuntija, Sosiaali- ja terveysministeriö
- 10.50 Tilaisuuden päätössanat

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

Tilaisuuden avaus

**Minna Karhunen, toimitusjohtaja
Kuntaliitto**

Kuntaliitto ja Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy tukevat kuntien ja hyvinvointialueiden kotoutumisen edistämistyötä

**KUNTA
LIITTO**

HYVIL

Kotoutumisen edistäminen on poikkihallinnollista toimintaa

- Kotoutumista edistetään kaikilla palvelusektoreilla, mm. työllisyyspalveluissa, koulutuksessa, sosiaali- ja terveystyöpalveluissa, matalan kynnyksen sivistyspalveluissa sekä muussa osallistavassa toiminnassa esim. asuinalueilla.
- Toimivien yhdyspintojen avulla varmistetaan kotoutujan palvelujen saanti niin, että hallinnonrajat eivät hidasta tai vaikeuta kotoutumisen edistymistä.
- Eri toimijoiden yli yhdyspintojen tapahtuva sujuva yhteistyö varmistaa kotoutumisen edistämisen luontevien toimintamallien suunnittelun ja toteutuksen paikallisesti.
- On tärkeää, että eri toimijoiden vastuut ja roolit on selkeästi määritelty kotoutumislaitoksissa. Lisäksi hyvinvointialueuudistuksen alusta lähtien on varmistettava riittävät resurssit ja osaaminen sekä kunnissa että hyvinvointialueilla.

Yhteistyön tarve korostuu käytännön työssä

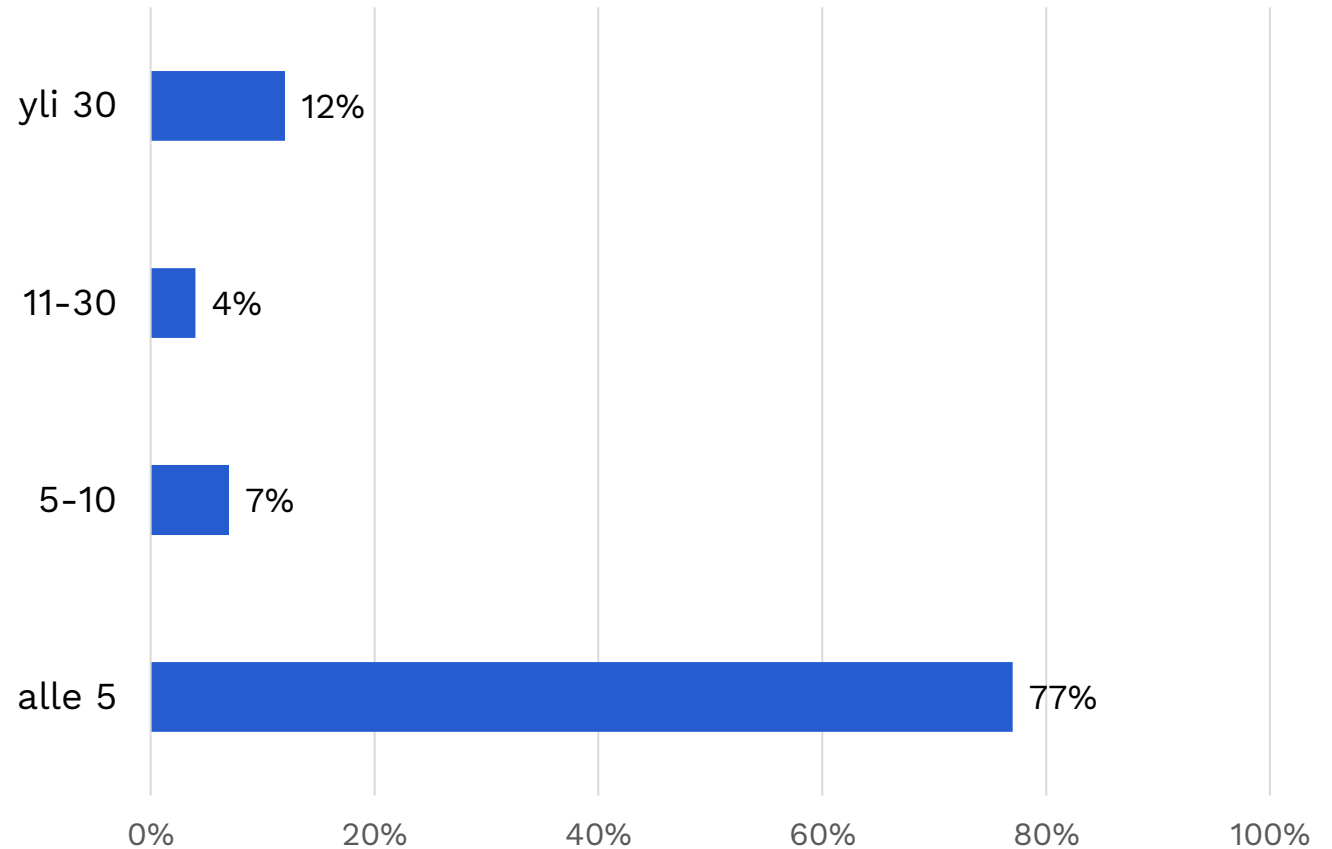
- Hyvin toimiva tiedonvaihto eri toimijoiden välillä sekä tietojärjestelmät palvelevat kotoutumisen edistämistä kunnissa ja hyvinvointialueilla.
- Erityisesti yhteistyön tarve näkyy esimerkiksi:
 - Alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneiden lasten ja nuorten perheryhmäkotien, lapsen edustajan ja kunnan yhteistyössä. Tavoitteena kaikilla on tukea lapsen ja nuoren kokonaisvaltaista kehitystä - hänen elämänsä liittyvät toiminnot kodin ja koulun välisestä yhteistyöstä aina harrastustoimintaan, oman kielen ja kulttuurin merkitykseen, jatko-opintoihin ja työelämään siirtymisen vaiheeseen.
 - Kiintiöpakolaisten ja oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden ohjaaminen ja siirtyminen kuntaan tulee tapahtua ”saattaen vaihdettava” -periaatteella hyvässä yhteistyössä kuntien, hyvinvointialueiden, ELY-keskusten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskusten kesken.
 - Ukrainalaisten tilapäistä suojelua saavien mahdollisen kotikunnan saamisen jälkeen palveluja järjestävät sekä kunnat että hyvinvointialueet.
- Kotoutumisen edistäminen kannattaa. Maahanmuuton kasvu lisää tarvetta vahvistaa kotoutumista ja maahanmuuttajien palveluja. Tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan yhteistyötä ja riittäviä resursseja.

Nostoja kotoutumisen kuntakyselystä

Kunnan resurssit kotoutumisen edistämisessä

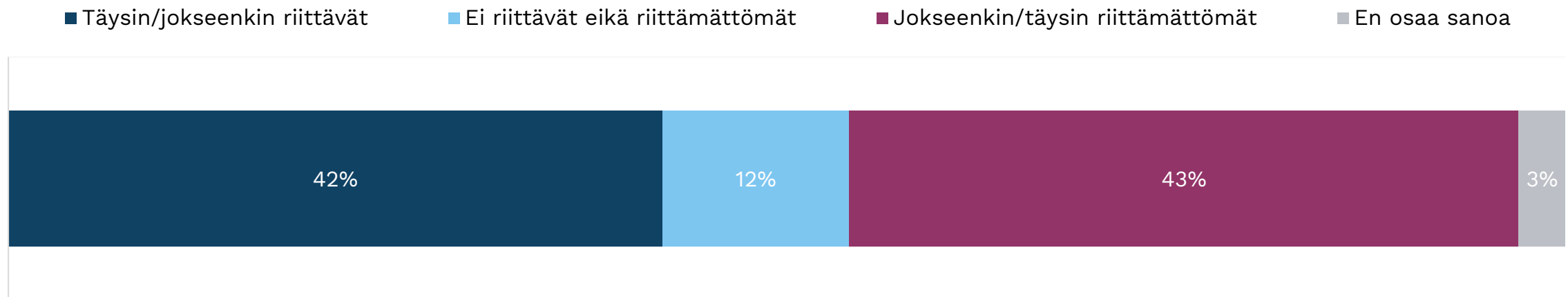
Kotoutumisen edistämistyötä tekevän henkilöstön määrä kunnassanne?

Vastausten määrä: 154

Kunnan resurssit

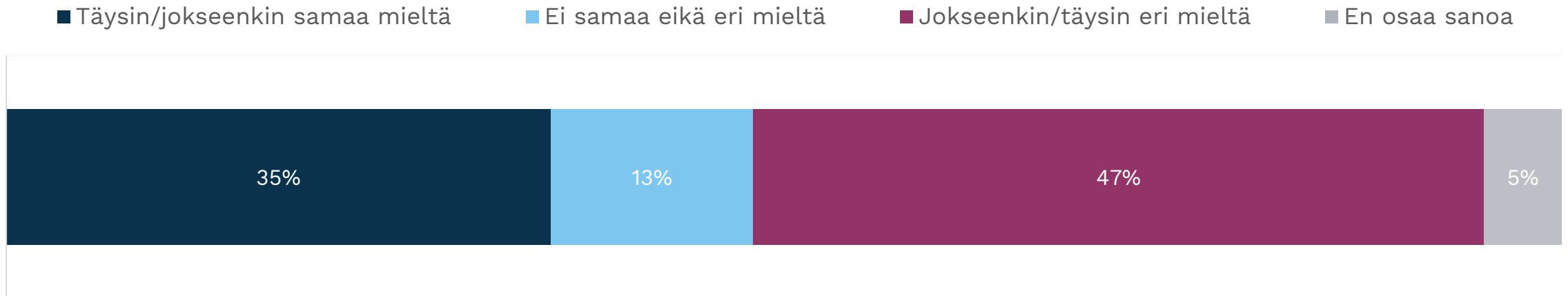
Miten riittävänä pidätte kotoutumisen edistämisen resursseja kunnassanne?

Vastausten määrä: 157

Roolit ja vastuut

Vastuunjako kunnan ja hyvinvointialueen välillä on kotoutumisen edistämisessä selkeä

Vastausten määrä: 166

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

Tilannekatsaus yhdyspinnoista

**Liisa Jurmu, projektipäällikkö
Kuntaliitto**

Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintojen muutostukiprojekti

Tavoitteena

- Tuottaa konkreettisia ohjeita, suosituksia, työvälineitä, toimintamalleja ym. kuntien ja hyvinvointialueiden yleisen yhteistyörakenteen ja yhdyspintojen valmistelutyön tueksi
- Tunnistaa, koota ja jakaa hyviä käytänteitä kunnista ja alueilta
- *Lisätä ymmärrystä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja yhdyspintatyön merkityksestä*

Työpaketit

- Yhteistyön yleiset toimintamallit ja johtamisen rakenteet
 - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
 - Sivistys ja sote
 - Työllisyyden hoito
 - **Maahanmuutto ja kotoutuminen**
 - Varautuminen ja sisäinen turvallisuus (ml.Pela)
- + muut yhdyspinnat

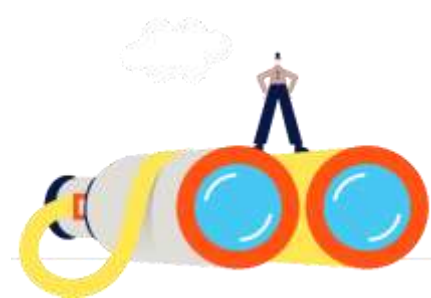
Toteutus

- Hyödynnetään kuntien ja hyvinvointialueiden verkostoja työskentelyssä
 - Mukana kehittäjäkumppaneita
- Yhteistyö ministeriöiden kanssa
- Yhteistyötä myös muiden sidosryhmien kanssa
- Projektia rahoittaa Kuntaliitto, STM ja Hyvil.

Projekti
jatkuu
31.12.2023
asti

Maahanmuutto ja kotoutuminen -työskentelyn tavoitteita

- Kotoutujien **palvelujen saanti on sujuvaa** ja hallinnonrajat eivät hidasta tai vaikeuta kotoutumisen edistymistä. Eri toimijoiden **vastuut ja roolit on selkeästi määritelty** kotoutumislain kokonaisuudistuksessa.
- Kunnissa ja hyvinvointialueilla on **riittävät resurssit ja osaaminen** sote-uudistuksen alusta lähtien ja palvelujen järjestämisvastuun siirtyessä.
- **Tarpeellinen tiedonvaihto** eri toimijoiden välillä sekä tietojärjestelmät palvelevat kotoutumisen edistämistä kunnissa ja hyvinvointialueilla.
- Alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneiden lasten ja nuorten perheryhmäkotien, lapsen edustajan ja kunnan yhteistyö **tukee lapsen ja nuoren kokonaisvaltaista kotoutumista**.
- Kiintiöpakolaisten ja oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden **ohjaaminen ja siirtyminen kuntaan tapahtuu ”saattaen vaihtaen” hyvässä yhteistyössä** kuntien, hyvinvointialueiden, turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskusten kesken.
- Ukrainalaisten tilapäistä suojelua saavien mahdollisen kotikunnan saamisen edellyttämät **resurssit on turvattu**.
- **Monialaisen kotoutumissuunnitelman** laatiminen yhteistyössä kunnan, hyvinvointialueen ja maahanmuuttajan kesken on sujuvaa.

Nostoja kotoutumisen kuntakyselystä

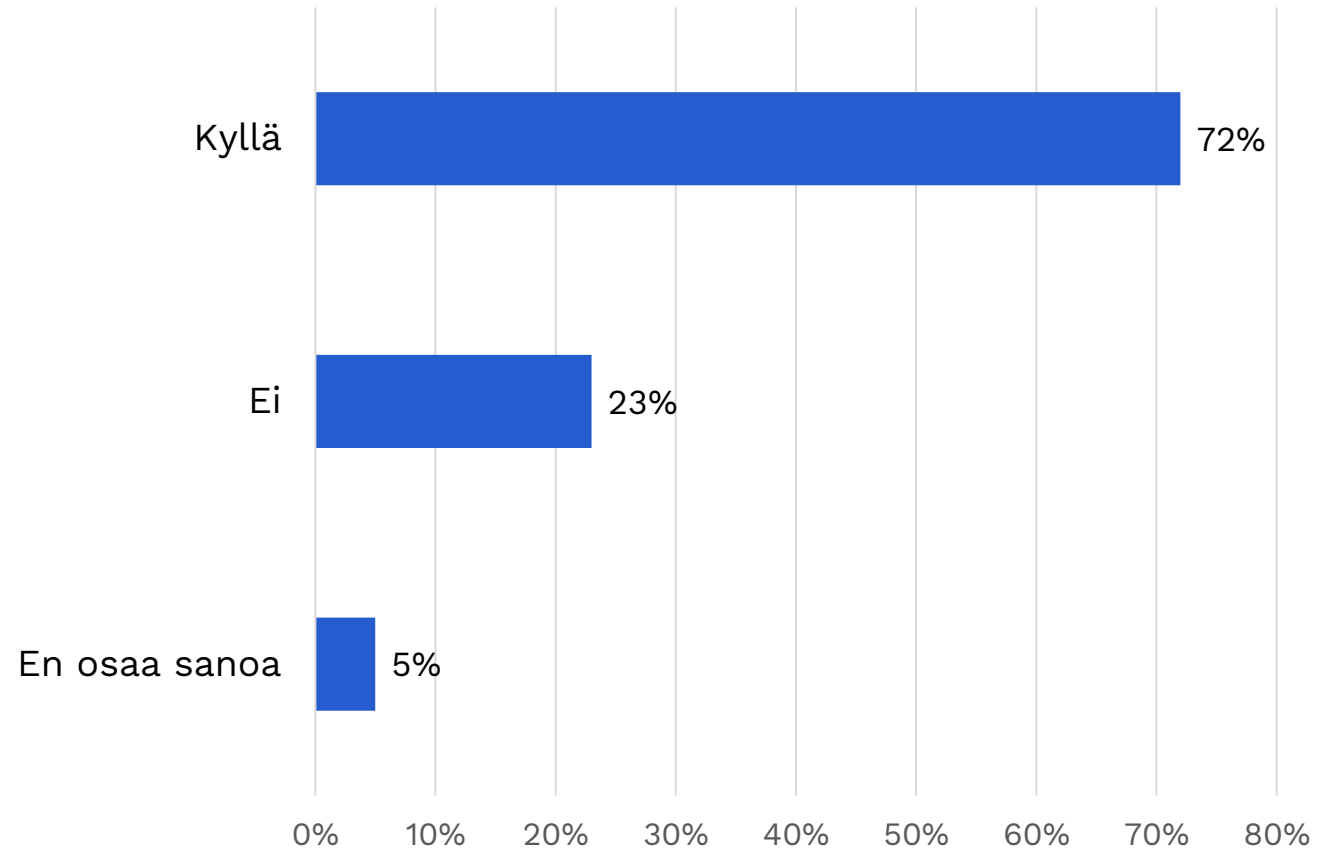
Kysely kotoutumisen edistämiseen liittyvästä valmistelutilanteesta

Tietoa kyselystä ja sen kohderyhmästä

- Koskee valmistelutilannetta vuoden 2023 alussa
- Kartoitettiin millainen valmistelutilanne hyvinvointialueiden ja kuntien yhdyspinnoilla kotoutumisen edistämisessä on
- Lisäksi kartoitettiin hyviä yhteistyökäytänteitä kotoutumisen edistämiseen liittyen
- Kysely lähetettiin kaikkiin Manner-Suomen kuntiin ja vastausaikana 20.12.2022-13.1.2023 vastauksia saatiin 172
 - 157 eri kuntaa, vastauksia 19 hyvinvointialueen kunnista
 - Kyselyyn saatiin vastauksia kaikista kuntakokoluokista

Roolit ja vastuut

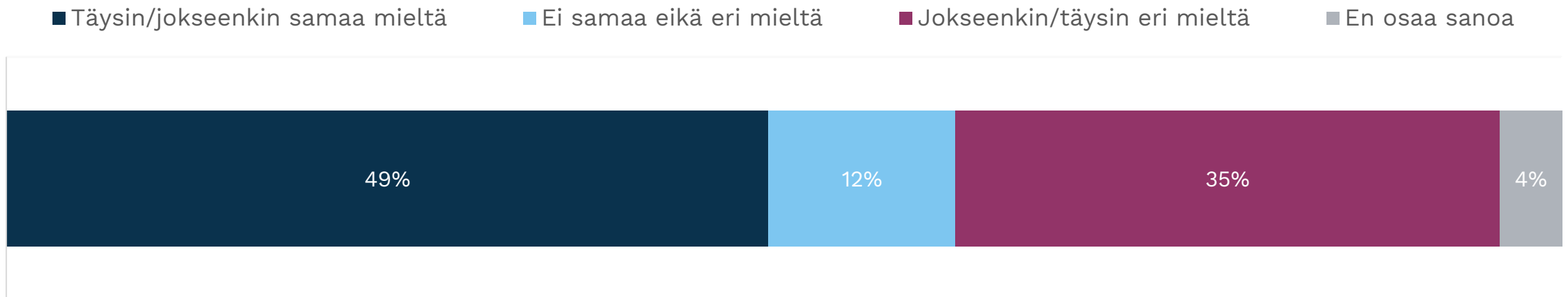
Kotoutumisen yhteyshenkilöt on nimetty

Vastausten määrä: 166

Roolit ja vastuut

Kunnassamme on täysi valmius käynnistää roolien mukainen toiminta kotoutumisen edistämiseksi

Vastausten määrä: 166

Roolit ja vastuut kotoutumisen edistämisessä

Nostoja vapaista kommentteista

Aiemmat ratkaisut heijastuvat roolien selkeyteen myös tässä tilanteessa.

Esimerkiksi kuntayhtymissä jo toimiva roolitus, jota ei tässä tilanteessa ole juurikaan muutettu.

Roolijako kunnan ja hyvinvointialueen välillä on vielä kesken.

Viestintä rooleista ja tehtävistä on ollut osin ristiriitaista.

Hyvinvointialueella vastuuhenkilöitä ei ole vielä ollut / kunnalla tiedossa.

Joissakin pienemmissä kunnissa huolta osaamisesta kunnan puolella, kun substanssiosaajat ovat siirtyneet hyvinvointialueelle

Samat henkilöt toimivat useissa rooleissa.

Hyviä käytäntöjä yhdyspintatyöhön kotoutumisen edistämisessä

Säännölliset palaverit kunnan ja hyvinvointialueen välillä (viikoittain, kuukausittain, 4-6 krt vuodessa) eri kokoonpanoja, tiedon jakaminen ja yhteinen suunnittelu

Asiakastyö työparityöskentelynä kunnan kotoutumisohjaajan ja hva:n sosiaalityöntekijän/-ohjaajan kesken, yhdessä tehdyt alkukartoitukset ja kotoutumissuunnitelmat

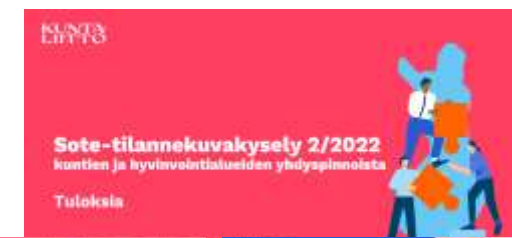
Tiivis yhteistyö asiakasprosessin alusta asti, toimiva asiakasohjaus, nimetyt yhteyshenkilöt (myös terveydenhuollossa), suorat kontaktitiedot, yhteiset toimitilat

Koko perheen kotoutumissuunnitelmalle yhteinen sapluuna, itse järjestetty kielikoulutus, hyvinvointia arkeen –sivusto elintapaohjaukseen

Tulossa tammikuussa

Nettisivut:
www.kuntaliitto.fi/yhdyspinnat

Liisa Jurmu

liisa.jurmu@kuntaliitto.fi

050 479 6835

Twitter: @LiisaJurmu

www.localfinland.fi

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

Kotoutumisen edistäminen muutoksessa

**Anu Wikman-Immonen,
erityisasiantuntija
Kuntaliitto**

Kotoutumislaki muutoksessa – ajankohtaiset lainsäädäntömuutokset

Kotoutumislain, TYP-lain ja työllisyyden kuntakokeilulain muutokset, nk. MiniHE, voimaan 1.1.2023

Hyvinvointialue vastaa alaikäisinä ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten tuesta ja asumisen järjestämisestä esimerkiksi perheryhmäkodeissa.

Monialainen yhteistyö alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman tekemisessä.

Kustannusten korvaus mahdollinen myös hyvinvointialueelle.

Kotoutumislain ja vastaanottolain muutos, voimaan 1.3.2023

Lailla varaudutaan tilapäistä suojelua saavien kotikuntastatukseen.

Kunnille mahdollisuus saada laskennalliset korvaukset tilapäisen suojelun perusteella kuntaan osoitettujen kotoutumisen edistämisen osalta.

Selkeyttää kotoutumislain ja vastaanottolain välistä suhdetta.

Kotoutumislain kokonaisuudistus, HE208/2022 vp. eduskunnan käsittelyssä, uusi laki voimaan 1.1.2025

Etenee samanaikaisesti TE-palvelu-uudistuksen kanssa

Lähtökohtana TrVM 6/2018 ja valtioneuvoston selonteko kotoutumisen edistämisestä

- Selkeät eri toimijoiden vastuut.
- Kotoutumisen ja työllistymisen tehostaminen ja nopeuttaminen.
- Kotoutumisen kokonaisvastuun siirtäminen kunnille.

Kotoutumislain kokonaisuudistus HE 208/2022 vp

- Tavoitteena selkeyttää viranomaisten vastuita, tavoittaa maahanmuuttajat nykyistä paremmin sekä nopeuttaa kotoutumisprosessia.
- Kunnan vastuu kotoutumisen edistämisestä kasvaa
 - Kunta vastaa sekä työttömien työnhakijoiden että työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumisen edistämisestä.
 - Kuntien yhteistyövelvoite uutta – työvoimaviranomainen työllisyyden hoidossa.
- Kotoutumisen edistäminen vaatii monialaista toimintaa ja hyvää eri toimijoiden välistä yhteistyötä.
- Kustannusten korvauksia kunnille valtionosuusjärjestelmän ja laskennallisten korvausten kautta. Vieraskielisyyskerroin kohdistaa rahoitusta kuntiin, joissa maahanmuuttajia paljon
- *Tarvitaan lainsäädäntöä, joka ottaa huomioon kuntien erilaiset olosuhteet ja maahanmuuttajien tarpeet.*
- *Laskennallisten korvausten taso tulisi korottaa vastaamaan kustannuksia.*
- *Tärkeää, että uusien tehtävien rahoituksen riittävyyttä seurataan. Mikäli korvaustaso ei ole riittävä, tulee sitä korjata kotoutumisen edistämisen onnistumisen varmistamiseksi.*
- *Kunnille varattavissa määrärahoissa tulee huomioida erityisesti kotoutumiskoulutuksen mahdollisesti nopeastikin lisääntyvä tarve maahanmuuton äkillisesti kasvaessa. On välttämätöntä varautua tähän ja varata kotoutumiskoulutukseen riittävät määrärahat valtion talousarvioon.*

Alaikäisenä ilman huoltajaa tullutta lasta tai nuorta koskevat säännökset

- Perheryhmäkodit siirtyivät hyvinvointialueiden vastuulle vuoden 2023 alussa.
- Hyvinvointialue sopii ELY-keskuksen kanssa perheryhmäkodin perustamisesta. Hyvinvointialueen on kuultava kuntaa.
- Jatkossa perheryhmäkodit olisivat osa sosiaalihuoltoa – hyvinvointialueet järjestäjinä.
- Yhdyspinta kuntaan tärkeä. Hyvinvointialueen ja kunnan on yhteensovitettava palveluitaan.
- *Kotoutumiseen kuuluvat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen lisäksi tärkeänä osana lapsen ja nuoren koulutus ja opiskelu, sosiaaliset suhteet ja niiden vahvistaminen, liikunta-, harrastus ja nuorisotoiminta, oman äidinkielen ja kulttuurin tukeminen sekä kiinnittyminen ympäröivään yhteiskuntaan. Tässä kunnan palvelut ovat avainasemassa. On varottava tilanteita, joissa vastuut hajoavat kuntien ja hyvinvointialueiden välille.*

Kansainvälistä suojelua saavien kuntaan ohjaaminen

- ELY-keskuksen on tehtävä alueellista suunnittelua yhteistyössä kuntien, hyvinvointialueiden, vastaanottokeskusten ym. toimijoiden kanssa.
 - Kunta voi tehdä sopimuksen kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä ELY-keskuksen kanssa. Kunnan tulisi kuulla hyvinvointialuetta.
- Kuntapaikalle ohjattaisiin vain kiintiöpakolainen ja haavoittuvassa asemassa oleva.
- Muut kansainvälistä suojelua saavat voisivat vapaasti muuttaa kuntaan joko itsenäisesti tai vastaanottokeskuksen avustamana.
- Kunnan on nimettävä vastuutaho kuntaan ohjattavien vastaanottamisesta.
 - *Henkilöstön siirtyminen – jääkö kuntiin vai siirtykö hyvinvointialueille – resurssikysymys.*
- Kotoutumisen edistämiseen suunnattuihin palveluihin pääsy ja niiden järjestäminen edellyttävät tietoa palvelutarpeesta. Usein voi olla haasteellista tavoittaa kotoutumispalveluita tarvitsevia henkilöitä.
 - *Tärkeää, että kunta ja hyvinvointialue saavat tiedon kaikista kansainvälistä suojelua saavista muuttajista, jotta ne voivat hoitaa kotoutumisen edistämisen velvoitteet.*
 - *Palvelutarvetiedot vastaanottokeskuksesta tarvittaisiin sekä kunnalle että hyvinvointialueelle.*

Kysymyksiä/huomioita/haasteita

- Lainsäädännön muutokset vaikuttavat kuntien kotoutumista edistäviin palveluihin eri vaiheissa.
- Tietojärjestelmien kehittäminen tähtää kotoutumislain kokonaisuudistuksen aikatauluun. Tietojärjestelmiä tarvitaan kunnissa jo vuoden 2023 alusta.
- Monialainen yhteistyö ja tiedonvaihto kuntien, hyvinvointialueiden, vastaanottokeskusten ja muiden toimijoiden välillä tärkeää rakentaa sujuvaksi. Kuntaliitto pyrkii jakamaan jo nyt tiedossa olevia hyviä käytänteitä.
- Työvoimapalveluista annetun hallituksen esityksen sääntely (työvoimapohjan 20 000 raja) kaventaa kotouttamispalveluiden järjestämistapoja. Kotoutumista edistetään yhdyspinnoilla. Vaarana on, että työllisyyden ja kotoutumisen edistäminen eriytyvät toisistaan liikaa.
- Paljon yksityiskohtaista sääntelyä - riski, että syntyy toimintaa rajoittavaa ja ohjaavaa sääntelyä. Kunnat ovat erilaisia. Lainsäädännön tulee jättää riittävästi harkintavaltaa kunnille.
- Riittävätkö resurssit, jotta lainsäädännön tavoitteet voidaan saavuttaa?

Yhteistyö tukee kotoutumista

Jokainen oleskeluluvan saanut henkilö asuu jossakin kunnassa.

Kotoutumisen edistäminen on monien eri toimijoiden yhteistyötä. Kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion tuleekin voida sopia yhteistyöstä ja kotoutumista tukevien tehtävien järjestämisestä paikallisesti. Tarvitaan joustavaa lainsäädäntöä, joka ottaa huomioon kuntien olosuhteet ja maahanmuuttajien tarpeet.

Kotoutumiseen kuuluvat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen lisäksi tärkeänä osana lapsen ja nuoren koulutus ja opiskelu, sosiaaliset suhteet ja niiden vahvistaminen, liikunta-, kulttuuri-, kirjasto- ja nuorisotoiminta, oman äidinkielen ja kulttuurin tukeminen sekä kiinnittyminen ympäröivään yhteiskuntaan. Tässä kunnan palvelut ovat avainasemassa. On varottava tilanteita, joissa vastuut hajoavat kuntien ja hyvinvointialueiden välille.

Onnistunut integraatio luo edellytykset sille, että väestöryhmien väliset suhteet ovat hyvät ja paikallisyhteisöt aidosti monikulttuurisia, maahanmuuttajat kotoutuvat hyvin ja osallistuvat aktiivisesti yhteiskunnan toimintaan

Kiitos.

Yhdyspintatyön tukiresurssit

Minna Säävälä

Johtava asiantuntija

Kotoutumisen yhdyspinnat –tilaisuus, Kuntaliitto 20.1.2023

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Mikä muuttuu kotoutumislaissa 2023?

mini-HE :
(HE 84/2022 vp)

Lausunnot talvi 2021-
2022

Eduskunta
25.5.2022

Voimaan
1.1.2023

Ukraina-HE: (HE
135/2022 VP)

Lausunnot 1.7.-
5.8.2022

Eduskunta
15.9.2022

Voimaan
1.3.2023

Kotoutumislain
kokonais-
uudistus

Lausunnot 2.5.-
10.6.2022

Eduskunta
6.10.2022

Voimaan
1.1.2025

Kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä kunnalla - kotoutumisen edistäminen edellyttää jatkossakin monialaista yhteistyötä

- Lakimuutoksia vuoden alusta, mm.
 - Hyvinvointialueet uudeksi toimijaksi edistämään kotoutumista
 - Perheryhmäkotitoiminnan järjestämisvastuu siirtynyt kunnilta hva:ille
 - Kunta-hyvinvointialue kuulemiset perheryhmäkotien perustamisessa, kuntapaikoissa, kuntaan osoittamisessa
 - Kiintiöpakoisten vastaanottoon liittyvä yhteistyö
 - Myös hyvinvointialue saa laskennallisia korvauksia, korvauksia tulkkauskuluista, alaikäisenä ilman huoltajaa tulleista aiheutuneista kuluista ja joistakin muista erityiskustannuksista.
- **Päävastuu kotoutumisen edistämisestä ja pakolaisten vastaanotosta säilyy kunnalla.**

Keskeistä on taata muutoksessa yhteistyö, joka edistää maahanmuuttaneen kotoutumista tarkoituksenmukaisesti

- Kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja järjestetään osana kuntien peruspalveluja, työ- ja elinkeinohallinnon palveluja, hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja sekä muina kotoutumista edistävinä toimenpiteinä.
 - Kotoutumislain mukaiset kotoutumisen alkukartoituksen sekä kotoutumissuunnitelman laatimista koskevat tehtävät säilyvät TE-toimistolla ja kunnalla sote-palveluiden järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa.
 - Hyvinvointialue voi TE-toimiston tai kunnan pyynnöstä osallistua alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman laatimiseen, jos asiakkaan palvelutarve edellyttää TE-toimiston, kunnan tai hyvinvointialueen palveluiden monialaista yhteensovittamista.
 - Kunnan ja hyvinvointialueen tiivis yhteistyö kuntapaikalle osoitettavan henkilön vastaanotossa, alkuvaiheen kotoutumisessa takaa vastaanottoprosessin sujuvuuden ja tarvittavat palvelut
- **yhteistyö- ja ohjauskäytäntöjen luominen ja kehittäminen TE-palveluiden, kunnan ja hyvinvointialueen välille on keskeistä**
- Alaikäiselle ilman huoltajaa saapuneelle ja oleskeluluvan saaneelle alkukartoitus ja kotoutumissuunnitelma laadittaisiin aina yhdessä hyvinvointialueen kanssa

Muutokset 3/2023 – Ukrainan sotaa paenneet

- Tilapäistä suojelua saavien palveluiden turvaaminen
 - Valtion korvauksia maksetaan kunnille, hyvinvointialueille ja Kelalle myös tilapäistä suojelua saavista, joilla on kotikunta.
- Kuntaan osoittamisen kohderyhmän täsmentäminen
 - Kuntapaikalle osoitetaan kiintiöpakolaiset ja ne kotoutumislain 2 §:n 2 momentissa tarkoitetut henkilöt (oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat ja tilapäistä suojelua saaneet), jotka ovat haavoittuvassa asemassa
 - Kuntapaikoille voidaan osoittaa myös tilapäistä suojelua saavia, jotka voivat saada kotikunnan
 - Kuntapaikoille on edelleen mahdollista osoittaa myös muita kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja henkilöitä kuin haavoittuvassa asemassa olevia.

Millaista tukea yhdyspintatyöhön TEM tarjoaa?

- Yhteistyön muotojen kehittämiseksi tarvitaan
 - **Tietoa:** millaiset reunaehdot lainsäädäntö asettaa yhteistyölle? Eri toimijoiden tehtävät ja velvoitteet.
 - **Työvälineitä** tehtävien toteuttamiseksi: tarkistuslistoja, apuvälineitä ym.
 - **Osaamista:** miten tieto ja välineet voidaan laittaa käytäntöön? Verkostomaisen työn taidot.
- [Kotoutuminen.fi](https://www.kotoutuminen.fi) on pääasiallinen tiedon ja hyvien käytäntöjen lähde
 - Mikä muuttuu kotoutumislaisissa 2023? Tieto löytyy [täältä](#).
- Materiaaleja ja tilaisuuksia tuottavat **Kuntiin ohjaamisen toimintaohjelma** (Sylvia-hankkeiden jalanjäljissä) ja **kotoutumisen osaamiskeskus**; työvoimapalveluille myös KEHA-keskus.
- TEM:n antaman tiedon ohella yhdyspintatyön muotoutumisessa tärkeä rooli ELY-keskusten antamalla tiedolla ja tuella.
 - Maahanmuuttoyhdyshenkilöiden yhteystiedot löytyvät [täältä](#)
- TEM:n **avustus** työntekijän palkkaukseen kiintiöpakolaisia vastaanottaville kunnille tukee pakolaisten vastaanoton järjestämisessä ja yhteistyökäytäntöjen luomisessa
 - Haku avataan mahdollisimman pian

TEM:n järjestämiä tilaisuuksia, webinaareja

- Webinaarit
 - Kotoutumislain mukaiset korvaukset: **31.1.**
 - Tiedonlähteet kuntien kotoutumisen edistämisen suunnittelussa: alustavasti **13.2.**
 - Kertaus lakimuutoksiin maaliskuussa: alustavasti **23.3.**
 - Uusi kotoutumistyössä -tilaisuudet: suunnitteilla keväällä 2023
- Pakolaisesta kuntalaiseksi -verkostotapaamiset kuukausittain keväällä 2023
 - Aiheina tilapäistä suojelua saavien kuntiin siirtyminen, kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö, pakolaisten vastaanoton strateginen suunnittelu
- [Kumppanuusohjelman](#) tilaisuudet tuovat toimijoita yhteen
 - Osaamispysäkit
 - Toiminta tutuksi -tietoiskut
 - Verkostotapaamiset (alueelliset ja paikalliset)
- Tapahtumat ja tilaisuudet & ilmoittautumisohjeet löytyvät kalenterista [täältä](#)

Materiaaleja työn tueksi

- [Ohje kotoutumisen edistämisestä 1.1.2023 alkaen](#)
- [Ohje kotoutumislain mukaisten kustannusten korvaamisesta kunnille ja hyvinvointialueille](#)
- [Kotoutumislain käsikirja selkosuomeksi](#) julkaistu
- [Mauno](#), verkkokurssi ohjaus- ja neuvontapalveluille julkaistu
- Kunnille työvoiman ulkopuolella olevien alkuhaastattelun ja kotoutumissuunnitelman sekä alaikäisen ja perheen kotoutumissuunnitelman [mallilomakkeet](#).

Tulossa

- Kunnille ja hyvinvointialueille listaus sovittavista asioista pakolaisten uudelleensijoittamisen kysymyksissä
- Ukraina UKK:n päivitys: koottua tietoa kotikunnan hakemisesta, kuntiin siirtymisestä, korvauksista
- Tarkistuslista ensimmäistä kotouttamisohjelmaa tekeville kunnille.
- Videosarja pakolaisena Suomeen tulleen alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman laatimisen tueksi
- Päivitettävänä: opi kotoutumisesta -verkkokurssi ja kotoutuminen.fi:n sisällöt

Otamme vastaan toiveita

- Millaisille koulutuksille olisi tarvetta?
- Millaisia tietokokonaisuuksia / työn apuvälineitä kaivattaisiin?

Kiitos mielenkiinnostanne!

minna.saavala@gov.fi

Alueiden ja kuntien hyvät käytänteet

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

**Anita Kytökangas,
maahanmuuttajatyön johtaja
Kotkan kaupunki**

LUJA
LUOTTAMUS
MUUTOKSEEN

YHTEISTYÖ KOTKAN KAUPUNKI & KYMENLAAKSON HYVINVOINTIALUE

Hybridiyksikön jakautuminen ryhmäkodiksi ja perheryhmäkodiksi

TUNNISTA – TOIMI –TARKISTA – TARKISTA VIELÄ KERRAN

SOPIMUKSET	TIEDOTTAMINEN	PROSESSIT	YLLÄTYKSET
Vuokrasopimukset	Henkilöstö	Henkilöstön siirtoprosessi	Kymsote # Kymen hva
Tietotekniset laitteet	Sidosryhmät	Henkilöstöprosessi	Tietoteknisten laitteiden siirtäminen
Palvelut; siivous, autoleasing, työnohjaus	Edustajat	Asiakasprosessi	Keittiöremontti
Ruokahuoltoon liittyvät	Asiakkaat	Yt-prosessi	Kirjaaminen hva:n asiakastietojärjestelmään perustuu SHL:iin
ELY ja Migri	Kaupungin organisaatiossa	Toiminnan jakautumisprosessi	Selvisimme😊

VUOROVAIKUTUS, KRITIIKKI, KESKUSTELU, PALUTTEET, TOIVEET HENKILÖSTÖLTÄ

Yhdyspintafoorumi 20.1.2023

Kotoutumisen yhdyspinnat

Työikäisten palvelut/ Kymenlaakso

Anna Liakka, aikuisten sosiaalipalvelut/tulosalue

Tilanne Kymenlaaksossa 1.1.2023 / hyvinvointialueen näkökulma

- Kymsoten maahanmuuttopalveluiden yksikössä oli 9 työntekijää, jotka vastasivat sekä sote-palveluista että alkuvaiheesta (pakolaiset ja kuntapaikan saaneet turvapaikanhakijat).
- HVA:n rahoitusrakenne aiheutti pohdintaa (laskennallisen korvauksen taso)
- Muutokset kuntien ja HVA:n työntekijöihin Kymsoten ja hva:n hallituksissa 11-12/2023
- Siirtyvien työntekijöiden YT-lain mukaiset kuulemiset 16.11.22 ja liikkeenluovutus Kymsoten YT-toimikunnassa 21.11.22. Kuntiin siirtyy liikkeenluovutuksella 4 työntekijää

... jatkuu

- HVA:lle jää 5/9 työntekijää (2 sosiaalityöntekijää ja 2 sosiaaliohjaaja + sairaanhoitaja) – he sijoittuvat jatkossa aikuissosiaalityön toimintayksikköön eli erillinen yksikkö lakkautuu)

Pakolaisten vastaanotto ja sote-palvelut

- Kanta-käsikirja:

Kotoutumiseen ja maahanmuuttajan hyvinvointiin liittyvä asia avataan silloin, kun asiakkaalla on erityisiä kotoutumiseen liittyviä tuen tarpeita. Tällaisia tilanteita voi olla esimerkiksi silloin, kun asiakkaana on ilman huoltajaa maassa oleva lapsi ja hänellä on asumiseen, hoivaan, huolenpitoon tai kasvatukseen liittyviä tuen tarpeita. Maahanmuuttajan ja maahan muuttaneen tuen tarpeita voidaan myös käsitellä missä tahansa sosiaalihuollon asioissa. Kaikkia maahan muuttaneen tuen tarpeita ei siis tarvitse liittää kotoutumista koskevaan asiaan. Esimerkiksi työllistymiseen liittyviä tuen tarpeita käsitellään työllistymiseen, työssäkäyntiin tai opiskeluun liittyvässä sosiaalihuollon asiassa. Jos maahan muuttaneella asiakkaalla on tuen tarpeita päihteiden käytössä tai esimerkiksi riippuvuus rahapelaamiseen, voidaan sosiaalihuollon palveluja antaa päihteiden käyttöön ja riippuvuuksiin liittyvässä sosiaalihuollon asiassa

Pakolaisten vastaanotto ja sote-palvelut jatkuu

- Mikä on kotouttamista ja mikä (kotoutumista edistävää)sosiaalipalvelua (kunta ja hva)?
- Sosiaalityö/sosiaaliohjaus HVA – erityisen tuen tarve määritelty – ohjautuminen sosiaalityön /sosiaaliohjauksen palveluihin PTA:n kautta
- Aikuissosiaalityön palveluyksikön 4 työntekijää pääasiallisin yhteistyökumppani kunnan kotouttamisen työntekijöille

Kunnan tehtävät

- Kunnan tehtävät:
 - pakolaisten kuntaan muuton valmistelut, asuntojen kalustus (ennakollinen tt?)
 - alkuvaiheen toimet (saapuminen, asumisen opastus, ympäristöön totutteleminen, virastokäynnit ja mitä kaikkea siihen alkuvaiheeseen kuuluukin)
 - KotoL mukaiset alkukartoitukset ja kotoutumissuunnitelmat (myös muille kuin pakolaisille toki)
 - Arjen ”perustuki” kuuluu kunnan ohjaajien tehtäväkenttään (yhteistyö hva:n kanssa keskeistä)

Neuvontapalvelut

Kiitos!

anna-riitta.liakka@kymenhva.fi

040 7765545

Alueiden ja kuntien hyvät käytänteet

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

**Kotoutumisen
yhdyspinnat
20.1.2023**

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

Kevään 2023 yhdyspintafoorumit

20.1.2023	Kotoutuminen
24.2.2023	Varautuminen ja turvallisuus
24.3.2023	Elinvoimaiset alueet
28.4.2023	Järjestöyhteistyö
26.5.2023	Työllisyyden edistäminen

Yhdyspintafoorumit toteutetaan perjantaisin
kello 9-11 KuntaTV:n kautta.